

Índex

Pròleg	11
1. Introducció	13
2. Estat de la qüestió	17
3. Introducció a la zona d'estudi: evolució històrica	27
3.1. L'ocupació islàmica: estructuració del territori	27
3.2. El domini cristià i la redistribució del territori	32
4. Els Montcada, senyors de la baronia d'Aitona	37
4.1. Història de la família Montcada: una aproximació.....	37
4.2. Implantació dels Montcada al Baix Segre	38
4.3. Els Montcada i el segle XV. Un context de crisi	43
5. L'aljama: element articulador de la societat sarraïna	47
5.1. Principals càrrecs públics de l'aljama.....	48
5.1.1. El cadí.....	48
5.1.2. L'alamí	49
5.1.3. Els jurats.....	50
5.1.4. L'alfaquí.....	51
5.1.5. El sabassala	51
5.1.6. El pregoner	51
5.1.7. El consell i el consell general	51
5.2. L'aljama i el senyor	55
5.3. Restricció de llibertats: la reacció de la família Montcada	57

6. La fiscalitat: element diferenciador entre cristians i musulmans	61
6.1. La vila d'Aitona.....	62
6.1.1. Les rendes que els musulmans paguen al senyor	62
6.1.2. Les rendes que els cristians paguen al senyor	64
6.1.3. La fiscalitat comuna: del que paguen cristians i musulmans	64
6.2. La vila de Seròs	66
6.2.1. Les rendes que els musulmans paguen al senyor	66
6.2.2. Les rendes que els cristians paguen al senyor	67
6.2.3. La fiscalitat comuna: del que paguen cristians i musulmans	68
6.3. La vila de Mequinensa.....	70
6.3.1. La fiscalitat comuna: del que paguen cristians i musulmans	72
6.4. La pressió fiscal sobre els musulmans.....	76
6.5. Reacció davant la carestia.....	78
7. La terra i el treball agrícola	83
8. L'emfiteusi com a marc de les relacions de tinença	89
8.1. Breu introducció al món emfiteuta	89
8.2. Alguns exemples a les viles montcadines.....	90
8.3. Emfiteusi i eixariquia. Contractes sobre els musulmans de la Corona d'Aragó.....	91
9. Població i localització. Fracàs del repoblament o segregació conscient?	95
10. Conclusions	113
11. Glossari de termes	117
12. Bibliografia i fonts.....	121
12.1. Bibliografia.....	121
12.2. Principals fonts documentals emprades.....	128
13. Annex documental.....	129